

کمپ، در کوه و دشت

یکی از فعالیت‌هایی که در دوران دفاع مقدس و بعد از آن در مسجد انجام شد، برگزاری اردوهای خاص بود. بچه‌های مسجد در این اردوها در طبیعت چادر می‌زدند و چالش‌های جدیدی را تجربه می‌کردند. محمد آقادرین باره توضیح می‌دهد: به اتفاق سایر دوستان هر بار که می‌خواستیم اردو برگزار کنیم، فضای جدیدی پیدامی‌کردیم. این فضا باید رودخانه، کوه، فضایی برای برپایی چادر و زمینی مناسب برای بازی فوتبال را دارا می‌بود. بچه‌ها در یک هفته‌ای که در این فضا بودند، خودشان باید وعده‌های غذایی را با همت جمعی تهیه می‌کردند. چالش‌های چنین فضایی آن‌ها را آماده می‌کرد که بتوانند در شرایط مختلف، راهکاری برای مسائل داشته باشند و به قولی خود ساخته شوند.

محل استراحت زائران

این مسجد تا قبل از کرونا از مساجد شبانه روزی مشهد بود و اکنون جزو معدود مساجد شهر است که بعد از اقامه نماز صبح تا ۱۲ شب، در آن به روی مراجع‌کنندگان باز است. در حال حاضر به دلیل بازسازی مسجد، فضایی برای استراحت مراجع‌کنندگان وجود ندارد، اما بعد از اتمام بازسازی، این روند به حالت قبل بازمی‌گردد. یکی دیگر از فعالیت‌های مسجد، برگزاری دوره قرآن آقایان است. دوره قرآن هیئت آل یاسین را بازه هوری‌ها پایه‌گذاری کرده‌اند. همچنین اردوهای فرهنگی و تربیتی و کلاس‌های مشاوره خانوادگی هم در مسجد برگزار می‌شود.

بازسازی سه باره مسجد

مسجد حضرت عباس (ع) سه نوبت بازسازی را به خود دیده است. بار اول بیست سال قبل و دومین بازسازی سال ۱۹۵۰ انجام شد. در بازسازی اول، طبقه اول و سقف شیروانی مسجد به طور کامل تعمیر و همچنین فضای زیرزمین و پله‌های ورودی بازسازی شد. در دومین بازسازی، فضای کتابخانه به طبقه اول منتقل و زیرزمین و فروشگاه محصولات ارگانیک به مسجد اضافه شد. همچنین طبقه سوم مسجد ساخته شد. نمای بیرونی مسجد نیز در این بازسازی تغییر کرد. بازسازی سوم مسجد از یک سال و نیم قبل شروع شد و هنوز ادامه دارد. در حال حاضر مسجد در سه طبقه فعال است و ۱۵۰ متر زیربنا دارد.

حجت الاسلام والمسلمین محسن فدایی که از دوازده سال قبل امام جماعت مسجد است و از نوجوانان فعال دهه ۶۰ مسجد است، از هفت سالگی فعالیتش را در مسجد شروع کرد. او در برنامه‌های فرهنگی مسجد حضور مستمری داشت و بعد از اتمام درس برای خدمت به بچه‌های مسجد، کار را به دست گرفت. او درباره بازسازی سوم مسجد که در حال حاضر در حال انجام است، می‌گوید: طرح بازسازی محراب و مقاوم سازی مسجد از یک سال و نیم قبل شروع شده است و هنوز ادامه دارد.

روند کار بازسازی سرعت ندارد و این موضوع سبب شده است فعالیت‌های مسجد به طور موقت قطع شود. به گفته فدایی، نیاز است که خیران برای اتمام بازسازی مسجد پای کار بیایند تا بتوانند به طور کامل خدمات ارائه بدهند.

کمک هزینه ۱۴۰ از دواج

معصومه شریفی به اتفاق همسرش، جواد پور شریفی، از ۱۰ سال قبل در مسجد فعالیت دارند. او مسئول مرکز نیکوکاری و خیریه حضرت عباس (ع) است و همسرش در این کار به او کمک می‌کند. شریفی از طریق طرح «مدرسه مسجد» با این مکان آشنا شده و ابتدا به عنوان آموزگار پایه سوم، دو سال

مشغول به کار بوده است. این زوج، خیریه مسجد را در سال ۹۴ تأسیس کردند. آن‌ها برای کمک به نیازمندان، ابتکار جالبی داشتند و با جمع‌آوری مواد بازیافتی از اهالی محله و مغازه‌داران و فروش آن، بسته معیشتی تهیه می‌کردند. شریفی توضیح می‌دهد: سال ۹۸ تنها ۱۰ خانوار تحت پوشش ما بودند و این تعداد، طی سال‌ها و بعد از همکاری با کمیته امداد به ۱۱۰۰ خانوار رسید.

از «مدرسه مسجد» تا واسطه‌گری ازدواج

حجت الاسلام والمسلمین فدایی می‌گوید: سال ۱۳۹۴ در مسجد، مهد الرضا (ع) تشکیل و طرح «مدرسه مسجد» در آن اجرا شد. در حال حاضر ۱۲۰ دانش‌آموز دختر و پسر در مسجد از پایه اول ابتدایی تا سال دوازدهم مشغول تحصیل هستند. حوزه علمیه روح... نیز در مسجد دایر است که ۲۷ طلبه از دو سال پیش در آن تحصیل می‌کنند. این حوزه علمیه

از داوطلبانی که شانزده سال تمام دارند، پذیرش می‌کند. به گفته او یکی دیگر از اقدامات خاص این مسجد، طرح «ازدواج بدون طلاق» است. در این طرح، بزرگ‌ترها به معرفی جوانان به هم می‌پردازند و واسطه ازدواج جوانان محله می‌شوند. این طرح از هشت سال قبل شروع شده و حدود سیصد ازدواج از طریق مسجد به ثبت رسیده است. برای شرکت در این طرح، خانواده همراه فرزندش که قصد ازدواج دارد، مراجعه و نام‌نویسی می‌کند.

بسیجی فعال مسجد

مرضیه فتوتی از سال ۸۶ با عضویت در بسیج مسجد، فعالیتش را شروع کرد. او می‌گوید: تشکیل حلقه صالحین، اجرای برنامه‌های مناسبتی، برنامه‌های ورزشی، کلاس‌های نهج البلاغه، کارگاه‌های ازدواج آسان،

تربیت فرزندان، کلاس‌های مشاوره، کلاس‌های دوام‌ثامن، امداد و نجات، تهیه بسته معیشتی (جدا از خیریه)، کمک به تأمین هزینه‌های دارو و درمان بیماران، برگزاری تورهای زیارتی، اسکان زائران در مسجد در دهه آخر و پذیرایی سه وعده غذایی از چهارصد زائر به کمک بسیجیان و خیران، گوشه‌ای از فعالیت‌های مسجد است. فتوتی با بیان اینکه حدود دو بیست عضو بسیج در زمینه هنری هم فعالیت دارند، می‌گوید: گروه سرود دختران مسجد مان سال ۱۴۰۰ در مسابقات «تئاتر برتر»، شرکت کردند و مقام سوم را به دست آوردند. همچنین دو نفر از بانوان بسیجی مسجد از حافظان قرآن هستند.

